

tale Forhold paa disse Steder; jeg kjender naturligvis Frederiksberg, saaledes som vi Alle gjøre det, og ogsaa Silkeborg; men de andre Steder kjender jeg ikke. Jeg forudsætter imidlertid, at de dog i det Hele taget have en vis Lighed med Kjøbstæderne med Hensyn til den hele Maade, hvorpaa Bebyggelsen finder Sted der, og derfor kan det vel forsvares i Kraft af samme Betragtning, som gjælder for Kjøbstæderne, ogsaa at lade Forbudet gjælde for disse Klækker. Jeg kan, som sagt, gaa ind derpaa; men hvis det ærede Thing forkaster Vædringsforslaget, har jeg selvfølgelig heller ikke Noget derimod. — Hvad angaar Vædringsforslaget under Nr. 6, da afviger dette jo fra Lovforslaget deri, at Lovforslaget forudsætter, at visse Mark- og Høstarbejder kunne være forbudte, idet jeg ved Lovforslagets Affattelse er gaaet ud fra, at der nu i vore Dage gives saadanne Markarbejder, der paa Grund af den Larm, hvormed de ere forbundne, kunde og maatte være forstyrrende for de Nærmestboende. Men, som de Derrer ville have bemærket, har jeg allerede i Bemærkningerne til Lovforslaget udtalt min Tvivl i saa Henseende, idet jeg har brugt det Udtryk, at disse Arbejder „maaſte nok“ kunde siges at virke forstyrrende for Beboerne. Det er altsaa et Moment, jeg ikke lægger nogen væsentlig Vægt paa, og som jeg tror ikke har nogen praktisk Betydning. Jeg skal derfor heller ikke modsætte mig Vædringsforslaget under Nr. 6. Af Vædringsforslagene til § 2 er jo Vædringsforslaget under Nr. 8 en blot Redaktionsændring, som jeg ikke kan se er af nogen væsentlig Betydning, og jeg skal i ethvert Tilfælde ikke have Noget imod den. Om Vædringsforslaget under Nr. 9 skal jeg ogsaa foreløbig bemærke, at jeg egentlig i dette Punkt er ganske enig med den ærede Ordsfører i — i det Mindste forstod jeg ham saaledes, at dette var hans Mening — at hele dette Spørgsmaal er en overordentlig stor Bagatel. Derfor der skulde være Stemning for at vedtage dette Vædringsforslag, har jeg heller ikke Noget derimod at erindre. Men det store Spørgsmaal, det egentlig vigtige Spørgsmaal, som foreligger med Hensyn til § 2, er jo Spørgsmaalet om Flertalsforslaget under Nr. 7 eller Mindretalsforslaget under Nr. 10. Med Hensyn til disse Forslag skal jeg bemærke, at min Stilling til dem er den, at jeg ikke kan have Noget imod at gaa ind paa Flertalsforslaget, hvormod jeg ikke vil kunne gaa ind paa Mindretalsforslaget. Jeg har allerede under denne Sags første Behandling udtalt, at den Grund, hvorfor Lovforslaget var formuleret saaledes, som det er, var, at det ikke var beregnet paa at ramme de Tilfælde, hvor en enkelt Handel blev afsluttet i den Handlendes private Bolig eller maaſte i hans Butik. Naar dog iøvrigt Butiken holdtes lukket, havde man nærmest til Hensigt at forebygge Angiveri eller at lukke den Mark, der hidtil har været noget aaben

og ogsaa noget benyttet til Angiveri; men i og for sig skal jeg, naar man mener, at overveiede Grunde tale for at gaa til et fuldstændigt Forbud mod Handel i den nævnte Tid, ikke have Noget derimod. Jeg har nærmest betragtet denne Bestemmelse i Lovforslaget som en Slags Indrømmelse til dem, der mente, at der vilde paalægges Befolkningen en altfor stor Bøse, naar det var absolut umuligt at faae nogen Ting i paakommende Tilfælde, hvor man hurtigt behøvede dem i denne Tid. Men jeg har set af, hvad der er passeret i Udvalget, og af de Andragender, der ere komne ind, at man lægger en Slags Vægt paa dette Spørgsmaal, og at man mener, at den Nytte, som Lovforslagets Bestemmelser i andre Henseender kunde faae for den talrige Samsundsklasse, vilde svækkes betydelig, i Fald Forbudet ikke blev gjort absolut. Derfor skal jeg ikke have Noget herimod. Det staar da altsaa for mig nærmest saaledes, at Valget vil blive mellem Udvalgets Flertals Forslag og Udvalgets Mindretals Forslag. Med Hensyn til dette Valg skal jeg tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger. Jeg vil da først begynde med at sige, at jeg ikke skjønner rettere, end at her, hvor der jo væsentlig er Spørgsmaal om Opretholdelsen af en vis ydre Sømmelighedstilstand paa Folketjens Helligdage, maa det væsentligst blive de herskende Anstuelser derom, hvorpaa det kommer an. Hvad nu de herskende Anstuelser herom angaar, da mener jeg dog, at man er berettiget til til en vis Grad at paaberaabe sig Traditionen. Alt, hvad man kalder herskende Anstuelser, er jo i Grunden Traditionen, og jeg kan ikke være ganske enig med den ærede Ordsfører i, at denne nødvendigvis skulde være slaaet ihjel ved Grundloven af 1849. Det er vel ganske sandt, at Grundloven af 1849 gjorde den store Forandring i vore kirkelige Forhold, at det ikke længer er, som den ærede Ordsfører udtalte sig, en Tvangssag at være Medlem af Folkekirken, men at den stillede det fuldkomne frit baade at slutte sig til andre i Landet bestaaende Krossamfund, forsaavidt man ønskede det, og ogsaa gjorde det til en fri Sag at danne helt nye Krossamfund; men derfor behøver der ikke at foregaa nogen Forandring i Vaner og Anstuelser hos dem, der engang ere i Folkekirken og frivillig blive ved at være i den. Jeg skal her blot bemærke, at ved denne Henviſning til Traditionen siger jeg kun til herskende Forestillinger og Anstuelser om, hvad der er udvortes Sømmeligt i saa Henseende, og da tror jeg, at man kan og maa lægge nogen Vægt paa den Betragtning, som fremhævedes af det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Thorup), nemlig at det virkelig er den almindelig iagttagne Skik og Brug i de protestantiske Lande, at Butikerne ere lukkede og at al offentlig Handel hviler paa Søn- og Helligdage eller i det Mindste paa en vis Del af Søn- og Helligdage. Der er i den Henseende ganske vist